

Jaroslav Seifert (nejen) ve vzpomínkách Klatovanů

Martin Dvořák, FF JU v Českých Budějovicích

dvoram21@ff.jcu.cz

KOSOŮVÁ, Eva; KOS, Jan; FRANTA, David. *Bytí s básníkem Jaroslavem Seifertem a ještě něco navíc: příběh*. Klatovy: Česká společnost elektroniků Hifiklub, 2024.

Není neobvyklé, že regionální publikace na pestrá témata vyplňují nejedna „bílá místa“ v rámci různých oborů. Recenzovaná kniha *Bytí s básníkem* manželů Evy a Jana Kosových a Davida Franty reprezentuje jeden z případných příkladů takového jevu. Čtyřicáté výročí udělení Nobelovy ceny za literaturu Jaroslavu Seifertovi se v domácích médiích nijak zvlášť nereflektovalo (podobně jako básníkovo 120. výročí narození před čtyřmi lety), nicméně alespoň klatovský Hifiklub po deseti letech znovu vydal velmi zajímavě sestavenou publikaci obou manželů a mladého literárního historika a středoškolského učitele.

Kosovi se Seifertem a jeho rodinou udržovali přátelské styky od 70. let minulého století. Kontakt mezi Klatovy a Ladronkou se realizoval převážně korespondenčně, ale též telefonicky a v rámci možností pochopitelně i osobně. Zájmová organizace Hifiklub, dodnes aktivní, od 70. let pořádala různé programy včetně kulturních a literárních, a právě na základě seifertovských pořadů připravovaných manželi Kosovými jejich přátelství s básníkem vzniklo a rozvíjelo se.

Jejich několikaletá vzájemná komunikace je námětem publikace *Bytí s básníkem*, která má ovšem k typické memoárové literatuře poměrně daleko, respektive její memoárové zaměřené kapitoly netvoří větší část publikace. Kniha rozhodně aspiruje na to, aby se dala nazvat jakýmsi hybridem, a to v nejlepším slova smyslu – kromě vzpomínek totiž dále sestává z dobových článků, dopisů, má bohatou fotografickou přílohu, obsahuje řadu Seifertových pozdních básní, které autor Kosovým mnohdy zasílal v opisech před dopracováním k definitivní verzi, dále jsou zde otištěny faksimile jak dopisů, tak básní, a dokonce i přepisy a fotokopie několika záznamů z archivů StB. V daném ohledu je rozmanitost použitých materiálů a typů pramenů poměrně překvapivá, byť zajímavost toho kterého z nich se různí. Kupříkladu básnickovy dopisy příliš poutavé nejsou, nicméně Seifert neměl ve zvyku být v korespondenci příliš elokventní a možná právě tato skutečnost bude důvodem, proč souborů jeho korespondence dosud vyšlo tak málo (po dlouhé době jeho větší výbor z dopisů momentálně připravuje k vydání Pavel Kosatík, a to nejspíš už na letošní podzim, pod názvem *Milý pane Seiferte*).

Rozličnost útvarů tak z knihy tvoří velmi pestrou směsici, avšak nazývat ji „pouhými“ memoáry by nebylo vhodné, neboť by mohla v oceánu vzpomínkových textů o Seifertovi neprávem zapadnout. Publikace je navíc více než vhodná k moderní výuce na středních školách, přesahuje izolované kategorie čeština / historie a umožňuje integraci hned několika možných typů prací s literárním i neliterárním textem a jejich interpretací. Zároveň přináší žákům prostřednictvím publikovaných dokumentů nový možný pohled na známého autora.

Oproti prvnímu vydání z roku 2014 bylo to nové upraveno a doplněno právě o dokumenty z archivu StB, dále o kapitolu přibližující instalaci klatovského Poesiomatu v roce 2016 a především o výbornou studii bohemisty Davida Franty, který zmapoval výskyty a stopy Seifertovy poezie a zmínek o jeho životě a díle v československých a českých školních čítankách a literárních příručkách vznikajících od 20. let minulého století až do roku 1989.

Bohatost a pestrost informací, pramenných materiálů i jejich provázané uspořádání je v knize *Bytí s básníkem* na poměry regionálních publikací o literatuře na tak vysoké úrovni proti jiným publikacím tohoto typu, které znám, že je škoda, že je pro čtenáře bohužel špatně dostupná – první vydání je dávno rozebrané, druhé žádný větší distributor nenabízí a knihoven, kde je možné si ji opatřit, ať už v prvním, či druhém vydání, je sotva třicet. Ovšem Městská knihovna Klatovy mezi nimi kupodivu nefiguruje.